

Styre: Fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet
Styresak: 32/24
Møtedato: 07.05.2024
Journalnummer: 2024/1383

Opprettelse av JUS347 Allmenn formuerett

Fakultetsstyret har vedtatt at vi skal innføre en ny studiemodell. Det skjer ved at første studieår starter med ny modell fra H21, andre studieår fra H22, tredje studieår fra H23, fjerde studieår fra H24 [fakultetsstyresak 91/19](#).

[Delinnstilling I: Læringsutbyttebeskrivelser](#). Avgitt 28. mai 2019. [Fakultetsstyresak 46/19](#).

[Delinnstilling II: Lærings- og prøvingsformer](#). Avgitt 17. januar 2020. [Fakultetsstyresak 30/20](#).

Fakultetsstyret oppretter og nedlegger emner, jf. [Forskrift om studium ved Universitetet i Bergen](#) § 3.2 nr. 2 bokstav c. Når emnet er opprettet, har SU kompetanse til å foreta endringer som ikke er prinsipielle, jf. [Reglement for Det juridiske fakultet](#) § 10.

Øvrige rammebetingelser:

- [Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk](#).
- [Studietilsynsforskriften](#)
- [Studiekvalitetsforskriften](#).
- [UiBs kvalitetshåndbok](#).

På dette grunnlaget har de emneansvarlige på fjerde studieår lagt frem emnebeskrivelser som oppfyller de målsetningene som kommer til uttrykk i overordnet regulering og policy. Emnene skal oppfylle kvalitetskrav hver for seg, i tillegg til å bidra til samlet å oppfylle læringsmål og kvalitetskrav til studieprogrammet de bidrar inn i.

Det er i arbeidet med ny studieordning ikke lagt opp til store endringer på fjerde studieår, og emnebeskrivelsene som legges frem har derfor i hovedtrekk samme innhold som fjerdeårsemnene i studieordning av 2003.

På dette grunnlaget framsettes følgende

Saken ble behandlet i studieutvalget sitt møte den 17.04.2024. SU uttaler:

Studieutvalget innstiller overfor fakultetsstyret på at emnet JUS347 Allmenn formuerett opprettes som beskrevet i vedlagte emnebeskrivelse.

Merknader fra dekan og fakultetsdirektør

Dekan og fakultetsdirektør slutter seg til forslaget fra Studieutvalget.

forslag til vedtak:

Emnet JUS347 Allmenn formuerett opprettes som beskrevet i vedlagte emnebeskrivelse.

Karl Harald Søvig
dekan

Øystein L. Iversen
fakultetsdirektør

23.04.2024
ANNNI

JUS347 Allmenn formuerett

Mål og innhold

Allmenn formuerett er en samlebetegnelse på regler om rettigheter til formuesgoder (formuesrettigheter). Rettigheter i formuesgoder kan være av flere slag (eiendomsrett, bruksrett, panterett, osv.), og de kan stiftes på ulike måter (f.eks. produksjon, arv, avtale, kreditorbeslag osv.).

Av og til kan flere rettigheter i ett og samme formuesgode ikke forenes fullt ut, og da blir det spørsmål om prioritet mellom rettighetene. Hovedregelen er at eldre rettigheter går foran yngre rettigheter. I noen tilfeller kan imidlertid en yngre rett fortrenge en eldre rett, enten fordi innehaveren av den yngre rett var i god tro (godtroerverv), eller fordi en rett ikke har vern mot kreditorbeslag (kreditorekstinksjon). Blir gjeld ikke betalt frivillig, kan gjelden drives inn ved at fordringshaveren (kreditor) får dekning i formuesgoder som tilhører skyldneren (debitor). Dekningen kan skje gjennom et samlet oppgjør (konkurs), eller ved at kreditorene søker dekning en og en. Enkeltforfølgning skjer normalt ved at det blir stiftet utlegg, som er en panterett (en særlig dekningsrett), i ett eller flere formuesgoder, og at formuesgodet deretter blir gjort om i penger.

Panterett stiftes ellers gjerne ved avtale før gjelden skal betales som en sikkerhet for oppfyllelsen av kravet på betaling. I en konkurs kan tidligere disposisjoner fra skyldneren bli satt til side (omstøtt), enda de har ordinært vern mot kreditorbeslag.

Læringsutbytte

Hovedutfordringen i faget allmenn formuerett er dets høye kompleksitet. Det er ikke tilstrekkelig å ha kjennskap til enkeltregler. For å kunne løse de rettsspørsmål som oppstår, kreves en forståelse av et større regelkompleks.

Etter gjennomført kurs forventes det at studentene har kunnskap om:

- reglene om ulike slags rettigheter til formuesgoder, om grunnlaget for rettighetene og om overføring av rettighetene
- reglene om panterett i fast eiendom, løsøre og enkle pengekrav og reglene om forholdet mellom panterett og pantekrav;
- de grunnleggende prinsippene om legitimasjon, publisitet og notoritet i tilknytning til kollisjon mellom rettigheter i samme formuesgode;
- reglene om prioritet mellom rettigheter

- reglene om godtroerverv av rettigheter i fast eiendom, løsøre, enkle pengekrav og immaterialrettigheter;
- reglene om vern for rettigheter i formuesgoder mot kreditorbeslag i form av utlegg eller konkurs;
- reglene om insolvens som vilkår for å åpne konkurs;
- reglene om avtalers stilling i konkurs;
- reglene om omstøtelse på objektivt og subjektivt grunnlag, med unntak for omstøtelse av motregning;
- reglene om fordelingen mellom kreditorene i konkurs;
- kunnskap om særlige etiske utfordringer i formueretten

Etter gjennomført kurs skal studentene skal ha følgende ferdigheter:

- sette de enkelte reglene inn i en større sammenheng.
- forklare hvordan reglene innbyrdes er avhengige av hverandre, og hvordan løsninger ofte må finnes gjennom en sammenstilling av regler, hvor individuelle hensyn ofte har vært ansett å ha en noe mindre plass enn på mange andre rettsområder.
- redegjøre for regelsettenes struktur og evne til å analysere denne strukturen.
- anvende denne kunnskapen til å løse konkrete rettsspørsmål, og kritisk vurdere hensiktsmessigheten av utarbeidet løsning(er).
- kunne identifisere og drøfte etiske problemstillinger som oppstår i formueretten

Etter gjennomført kurs forventes studenten å ha følgende generelle kompetanse:

- Behandle kompliserte partsstrukturer som oppstår i privatretten, og der hensyn ofte må tas til et større antall berørte parter enn i mange av de rettslige problemstillingene som er behandlet tidligere i kurset.
- Kunne skille tydelig mellom individuelle godhetsvurderinger av resultat og spørsmålet om hva som gir gode generelle regler.
- Forstå og nyttiggjøre seg den særlige betydningen grunnleggende formuerettslige hensyn og prinsipper har for fastleggelse av innholdet i rettsregler.
- Kunne løse ukjente sentrale problemstillinger i privatretten uten tidligere å ha vært kjent med det aktuelle kildematerialet.

Fulltid/deltid

Fulltid

Studiepoeng, omfang

20 studiepoeng

Studienivå (studiesyklus)

MA-nivå

Undervisningsspråk

Norsk

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsstad

Det juridiske fakultet, Bergen.

Krav til forkunnskapar

Emner på tidligere studieår.

Tilrådde forkunnskapar

Alle tidligere emner i studiet

Studiepoengsreduksjon

100 % overlappende med JUS243 Allmenn formuerett. I kombinasjon gir det siste man tar av disse, 100 % reduksjon i studiepoeng.

Krav til studierett

MAJUR, MAJUR-2 eller POSTMAJUR (poststudierett)

Arbeids- og undervisningsformer

Det holdes til sammen 42 timer forelesninger, hvorav 12 i dynamisk tingsrett, 16 i konkurs, 12 i panterett og 2 timer om internasjonaliseringstendenser. I tillegg kommer seminarundervisning, totalt 20 timer.

Obligatorisk undervisningsaktivitet

Det er ikke noe obligatorisk oppmøte på 4.studieår.

I løpet av kurset skal en obligatorisk oppgave besvares og leveres inn. Tidsramme angis i kurset. Ordgrensen er på 4000 ord. For alle skriftlige arbeid som skal regnes med i obligatoriske arbeidskrav, gjelder at hele oppgaven skal svares på, og må fylle de kvalitative og kvantitative minstekrav som er fastsett i "Krav til skriftlige arbeider på masterstudiet i rettsvitenskap."

Besvarelsen må være godkjent før studenten kan avlegge avsluttende eksamen i emnet.

Underkjente elementer i de obligatoriske arbeidskravene kan ikke gjentas før ved neste kurs.

Kursgodkjenning foreldes ikke.

Vurderingsformer

Obligatoriske undervisningsaktiviteter er vilkår for å gå opp til eksamen, og inngår følgelig i sertifiseringsgrunnlaget.

Etter kurset avlegges 6 timers digital skoleeksamen med absolutt ordgrense på 4500 ord.

Informasjon om digital eksamen finner du her:

<http://www.uib.no/utdanning/86719/digital-eksamen#>.

Eksamensspråk

Oppgaven: Norsk

Besvarelsen: Norsk/skandinavisk/engelsk

Karakterskala

A til E for bestått og F for ikke bestått.

Vurderingssemester

Vår

Litteraturliste

Litteraturlisten vil være klar innen 1. juni for høstsemesteret og 1. desember for vårsemesteret.

Emneevaluering

I henhold til retningslinjer for evaluering av emner ved Det juridiske fakultet.

Hjelpemiddel til eksamen

Digitale hjelpemidler

Se [fakultetets utfyllende regler](#) § 3-8. Digitale utgaver av Bokmålsordboka og Nynorskordboka vil være tilgjengelige i Inspira under eksamen.

I tillegg er følgende tillatt på denne eksamenen:

- alle rettskilder og all litteratur i Lovdata.
- egne fritekstmerknader i Lovdata.

Analoge hjelpemidler

Analoge hjelpemidler er utfaset fra og med studieåret 2020/21, se [SU-sak 61/20](#).

Programansvarleg

Studieutvalget ved det juridiske fakultet

Emneansvarleg

Professor Hans Fredrik Marthinussen

Førsteamanuensis II Roger Stelander Magnussen

Administrativt ansvarleg

Det juridiske fakultet, studieadministrasjonen.

Kontaktinformasjon

4.studiear.jurfa@uib.no

Litteraturliste

JUS347 Allmenn formuerett / 2025V

Lilleholt, Kåre. *Allmenn formuerett : fleire rettar til same formuesgode*. 2. utg. Oslo: Universitetsforl, 2018.

Marthinussen, Hans Fredrik. *Tredjemannsproblemene om formuerettslige argumentasjonsmønstre*. 3. utgave. Oslo: Cappelen Damm akademisk, 2023.

Andenæs, Mads Henry. *Konkurs*. 3. utg. Oslo: MH Andenæs, 2009.
https://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2013040306088.

Skoghøy, Jens Edvin A., og Jens Edvin A. Skoghøy. *Panterett*. 5. utgave. Oslo: Universitetsforlaget, 2021. https://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_pliktnonografi_000000222.